

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 26. března 2023
č. j. MSP-60/2023-ODKA-ORG/5

Vážená paní poslankyně,

prostřednictvím předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Ing. Markéty Pekarové Adamové mi byla doručena Vaše písemná interpelace ze dne 8. 3. 2023, č. j. PS2023/004512, ev. č. 216, ve věci: „*Případ Radima Suchánka - Zastupitele městské části Brno – Černovice*“.

V rámci Vašeho **ústavně garantovaného práva na interpelace podle čl. 53 odst. 1 Ústavy České republiky**, mne interpelujete ve věci „*Případ Radima Suchánka - zastupitele městské části Brno – Černovice*“, uvádíte konkrétně, že:

„V souvislosti s kauzou, která se odehrála v říjnu loňského roku, bych se Vás ráda zeptala na několik otázek. Jedná se o případ, kdy došlo k razii NCOZ v Brně a následně Vrchní státní zastupitelství oznámilo zahájení stíhání 8 lidí pro účast na organizované zločinecké skupině, přijetí úplatku ve prospěch skupiny a pro zneužití pravomoci úřední osoby. Tato kauza se týká radnice Brno - střed a přidělování městských bytů.

Mezi obviněnými byl také referent technického oddělení Správy nemovitostí Brno – střed Radim Suchánek, který byl tehdy zvolen za hnutí ANO do zastupitelstva městské části Brno - Černovice. Ovšem bezprostředně po zahájení této kauzy na tento post rezignoval a rovněž ukončil členství v hnutí, také byl přeřazen na jiný post v rámci úřadu městské části.

Následně soud rozhodl o poslání do vazby dvou stíhaných osob, a to jednatele brněnské realitní kanceláře PJ Reality Zdeněk Červinka a bývalého předsedy bytové komise Brno - střed, člen ODS Otakar Bradáč.

V únoru letošního roku informoval Český rozhlas o zrušení obvinění v případě dvou osob. Mezi nimi je i výše zmiňovaný politik ANO Radim Suchánek. Ten následně i své zproštění potvrdil. Tiskový mluvčí Nejvyššího státního zastupitelství uvedl, cituji: „Státní zástupce Nejvyššího

státního zastupitelství dospěl k závěru, že na základě předloženého důkazního materiálu nelze v současné chvíli u těchto dvou stíhaných osob dospět k dostatečně silnému důvodnému podezření, které by zakládalo důvod k zahájení trestního stíhání."

Pane ministře, je naprosto zřejmé, že tato kauza pana Suchánka velmi poškodila. A to jak v pracovním, tak v osobním životě. V komunálních volbách kandidoval kolega Suchánek na starostu brněnských Černovic. V dojednané koalici měl dokonce zastávat post místostarosty a jednatele Pískovny Černovic. Jak už bylo zmíněno, po zahájení trestního stíhání vystoupil z hnutí ANO a vzdal se získaného mandátu zastupitele, a tedy i nároku na související funkce. Přišel také o práci na Brně - střed. Po obvinění byl přeřazen na práci nesouvisející s byty a letos v lednu mu vedení radnice neprodloužilo pracovní smlouvu.

Toto je bohužel smutná realita práce orgánů činných v trestním řízení. I přes nevinu je člověk popotahován, médii veřejně lynčován, některými lidmi v zásadě odsouzen.

Ráda bych od Vás, pane ministře, dostala v rámci zákonných možností odpověď na otázku, kdo ponese odpovědnost za zničení profesního o osobního života? Čeká nějaký postih odpovědné osoby, nebo prostě život jde dál, a co s jedním Suchánkem? "

Vážená paní poslankyně, úvodem jen konstatuji, že podle platné a účinné právní úpravy Ministerstvo spravedlnosti dohled nad soustavou státního zastupitelství nevykonává a nedisponuje tudíž ani elektronickými systémy, z nichž lze informace ohledně činnosti státních zastupitelství získat. **Jediný způsob, jak mohou dostat své ústavní povinnosti podle čl. 53 odst. 2 Ústavy, je žádost ministra spravedlnosti** podle § 13 odst. 1 zákona č. 283/1993, o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů, kdy mohou požádat kterékoli státní zastupitelství o informaci o stavu řízení v každé věci, v níž je státní zastupitelství činné, pokud takovou informaci potřebují jako člen vlády.

Na základě uvedeného zákonného oprávnění jsem se v kontextu se svojí ústavní povinností člena vlády Vám do 30 dnů odpovědět, obrátil **na Vrchní státní zastupitelství v Olomouci a Nejvyšší státní zastupitelství.**

K otázce, kdo ponese odpovědnost za zničení profesního a osobního života pana Suchánka, uvádím, že Nejvyšší státní zástupce ve vyjádření mimo jiné uvedl, že: „*Usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 trestního řádu vydává v přípravném řízení zpravidla policejní orgán (cit.) „Nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného...“.* Je zřejmé, že v důsledku tohoto úkonu se z osoby podezřelé ze spáchání trestného činu stává osoba obviněná, **což může znamenat vážný zásah do jejího osobního i pracovního života, zejména v případě medializace případu.**“ Nejvyšší státní zástupce pak dále uvedl, že státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (odboru závažné hospodářské a finanční kriminality) na základě stížností dvou obviněných osob (v trestní věci vedené u Vrchního státního zastupitelství v Olomouci pod sp. zn. 3 VZV 9/2022) a tří obviněných osob

(v trestní věci vedené u Vrchního státního zastupitelství v Olomouci pod sp. zn. 3 VZV 7/2022) přezkoumal kompletní řízení, které bylo vedeno až do okamžiku podání stížností, a o stížnostech rozhodl tak, že ohledně čtyř osob (ve zmíněných dvou různých trestních věcech) zrušil napadené usnesení o zahájení trestního stíhání a jednu stížnost zamítl jako nedůvodnou, přičemž zkoumal, zda důvody pro zrušení usnesení neprospívají i osobám, které si stížnost nepodaly.“. Podle nejvyššího státního zástupce pak: „Vždy můžeme hovořit pouze o tom, zda důkazy a indicie potřebné pro zahájení trestního stíhání jsou v daný okamžik shromážděny v dostatečném množství, kvalitě a vypovídací hodnotě.“. Nejvyšší státní zástupce pak dále mimo jiné uvádí, že: „**Je pravdou, jak namítají někteří poslanci ve svých interpelacích, že stížnostní řízení vedené u Nejvyššího státního zastupitelství se neobešlo bez problémů organizačního rázu, když Nejvyššímu státnímu zastupitelství nebyl přes opakované žádosti předložen kompletní vyšetřovací spis.**“. Pokud jde o pochybení dozorové státní zástupkyně uvedl nejvyšší státní zástupce k tomu mimo jiné, že „...byly popsány nedostatky při předkládání spisů dozorové státní zástupkyni vytknuty a osobně projednány s vrchním státním zástupcem v Olomouci. Ze své strany proto tato pochybení považují tímto za vyřízená.“.

Podle současné platné a účinné právní úpravy podle § 17 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), platí, že: „*Nahradil-li stát škodu, která vznikla z nezákonného rozhodnutí nebo z nesprávného úředního postupu, na nichž se podílel soudce nebo státní zástupce, nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, může požadovat regresní úhradu pouze tehdy, pokud byla vina soudce nebo státního zástupce zjištěna v kárném nebo trestním řízení.*“.

K Vašemu dotazu si tedy dovoluji uvést, že o odpovědnosti dozorové státní zástupkyně ve formě **regresní úhrady škody lze uvažovat pouze tehdy, pokud bude její zavinění prokázáno v trestním či kárném řízení**; v ostatních případech je regres **vyločen a náklady ponese v plném rozsahu stát, tedy daňoví poplatníci**. Vyplacená náhrada škody způsobená při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem **každoročně stoupá**. V loňském roce byl zaznamenán dramatický nárůst oproti létům minulým. Jen v případě náhrady za zastupování v trestním řízení, které bylo nezákonné, bylo v loňském roce vyplaceno **téměř 55 mil. Kč, což je téměř 40% nárůst oproti předchozímu roku**. Vyplacené zadostiučinění za nemajetkovou újmu v loňském roce **dosáhlo více jak 46 mil. Kč, což je více jak 60% nárůst oproti předchozímu roku**. V meziročním srovnání vyplaceného odškodnění za nezákonná trestní stíhání došlo **k 48% navýšení na 108 mil Kč**.

Pro dokreslení pak uvádím, že za posledních 10 let, tedy od roku 2012, bylo za nezákonná trestní stíhání **vyplaceno více jak 787 mil. Kč**. Pokud bychom navíc kvantifikovali i kompletní náklady ze strany státu (vynaložené platy na úředníky, soudce, administrativu, materiální a technické vybavení, provozní výdaje apod.), dostali bychom se **na částku vysoce převyšující jednu miliardu**, kterou platí stát prostřednictvím zdejšího úřadu ze státního rozpočtu, tedy z kapes daňových poplatníků. Uvedené prostředky daňových poplatníků by nebyly vůbec vynaloženy, **pokud by orgány činné v trestním řízení dostály svým zákonným**

povinnostem, striktně dbaly litery zákona a judikatury vrcholných soudů, a to již ve fázi prověřování.

Závěrem k této otázce pak uvádím, že v současné době dokončuji novelu zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, která by mimo jiné měla posílit odpovědnost ve vztahu k regresivním úhradám podle § 17 odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), kdy by titulem k regresivní úhradě byla i výtka, tedy nižší forma kárného opatření.

Na otázku, zda odpovědné osoby čeká nějaký postih, si dovolím odpovědět tak, že pokud jde o odpovědnost osoby – dozorovou státní zástupkyni JUDr. Petru Lastoveckou, která má vykonávat dozor nad zákonností v přípravném řízení, tak té byla již v minulosti, konkrétně dne 22. 4. 2022 udělena výtka. V rámci výkonu dohledu vykonaného Nejvyšším státním zastupitelstvím byla zjištěna v postupu JUDr. Petry Lastovecké pochybení. Postup JUDr. Petry Lastovecké byl nesprávný a rozporný nejen s ustanoveními trestního řádu, ale i s § 24 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů.

K tomu pak ještě dodávám, že podle sdělení nejvyššího státního zástupce v nedávné době JUDr. Petře Lastovecké byly vytknuty další nedostatky při předkládání spisu. Nejvyšší státní zástupce mimo jiné v tomto kontextu uvedl, že: **„Je pravdou, jak namítají někteří poslanci ve svých interpelacích, že stížnostní řízení vedené u Nejvyššího státního zastupitelství se neobešlo bez problémů organizačního rázu, když Nejvyššímu státnímu zastupitelství nebyl přes opakované žádosti předložen kompletní vyšetřovací spis.“** Pokud jde o pochybení dozorové státní zástupkyně uvedl nejvyšší státní zástupce k tomu mimo jiné, že **„...byly popsány nedostatky při předkládání spisů dozorové státní zástupkyni vytknuty a osobně projednány s vrchním státním zástupcem v Olomouci. Ze své strany proto tato pochybení považují tímto za vyřízená.“**

Vrchní státní zástupce v Olomouci dále v činnosti dozorové státní zástupkyně, resp. jejich výrocích shledal ne úplně profesionální styl vyjadřování, přičemž mimo jiné reagoval tak, že: **„Vyjádření státní zástupkyně pronesené v průběhu prověřování, v době, kdy ještě nebylo o procesním ukončení prověřování rozhodnuto a znějící „Pracujeme společně s policií na tom, aby trestní stíhání mohlo být znovu zahájeno.“ považují za ne zcela št’astné, a ne zcela profesionální, neboť mám obecně za to, že před vydáním rozhodnutí a jeho doručením dotčeným osobám, by nemělo být veřejně deklarováno, k jakému rozhodnutí řízení spěje. Z uvedeného důvodu jsem to s dozorující státní zástupkyní dne 14. 2. 2023 osobně projednal, kde jsem jí své stanovisko k takovému sdělení sdělil.“** K této věci pak dále nejvyšší státní zástupce mimo jiné uvedl, že: **„O zmíněném mediálním vyjadřování dozorové státní zástupkyně jsem opakovaně telefonicky hovořil s vrchním státním zástupcem v Olomouci Mgr. Radimem Daňhelem, který mi sdělil, že celou věc osobně projednal s JUDr. Petrou Lastoveckou a že toto projednání považuje za dostačující. S tímto jeho závěrem se ztotožňuji a v tuto chvíli, aniž bych znal podrobně aktuální stav řízení, nehodlám přijímat v této**

souvislosti žádná další opatření. Znovu však opakují, že o stížnosti proti případnému rozhodnutí o vyloučení z trestního řízení by rozhodoval státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství, proto nemohu definitivně předjímat jeho možné stanovisko. V obecné rovině dodávám, že na případně zjištěné nedostatky v postupu státního zástupce či při vyřizování stížnosti na jeho chování (do této kategorie lze zařadit i mediální vyjadřování) reaguje vedoucí státní zástupce po vyhodnocení míry závažnosti vhodnými opatřeními k nápravě, mezi která patří tzv. manažerské nástroje v užším smyslu, které zahrnují veškeré neformální formy opatření – slovy judikatury Nejvyššího správního soudu (zejm. sp. zn. 9 As 79/2016) – jako „zdvížený prst, či obočí“. Rozumí se tím forma osobního projednání, upozornění, domluvy apod.“.

S úctou

**Vážená paní
Mgr. Ing. Taťána Malá
poslankyně
Poslanecká sněmovna
Parlament České republiky
Sněmovní 4
118 26 Praha 1**